

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA KALECİK BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükümünde Kararname

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

ÇTV: Çevre temizlik vergisi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Ödenemeyen Teşvik Primlerinin Bütçe Üzerinde Olumsuz Etkisinin Olması
2. Ruhsatsız Yapılara İlişkin Denetim Yapılmaması
3. Hukuki Temsilin Özel Avukat Aracılığı İle Yerine Getirilmesi
4. Taşınmaz Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Eksiklik Bulunması
5. Taşınmaz Kiralamalarının İhale Yapılmaksızın Gerçekleştirilmesi
6. Belediye Gelirlerinin Eksik ve Hatalı Tahakkuk Ettirilmesi
7. Gelir Tahakkuk Kayıtlarının Hatalı Yapılması
8. Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Bedellerin Gelir Tarifesinde Belirlenmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Kalecik Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve

benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su ve atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Kalecik Belediyesinin karar organı olan Kalecik Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 12 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan

yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Kalecik Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı birim bulunmamaktadır. Meclis üyeleri arasından görevlendirilen bir başkan yardımcısı, Belediye Başkanına bağlı olarak görev yapmaktadır. Belediyenin 8 adet hizmet birimi ise söz konusu başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1:Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	118	11
Sözleşmeli Personel	-	2
Kadrolu İşçi	59	20
Geçici İşçi	-	-
Toplam	177	33
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	14

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 2 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Kalecik Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Kalecik Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	4.590.820,80	199.065,00	4.789.885,80	4.720.348,81	69.536,99	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	903.979,70	-303.435,00	600.544,70	588.706,91	11.837,79	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	6.326.984,51	4.436.620,00	10.763.604,51	10.734.895,75	28.708,76	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	98.568,89	453.500,00	552.068,89	552.029,28	39,61	0,00
05	Cari Transferler	0,00	373.075,27	-208.000,00	165.075,27	161.959,61	3.115,66	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	11.421.302,83	-6.100.750,00	5.320.552,83	5.311.962,69	8.590,14	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	73.705,26	2.761.300,00	2.835.005,26	2.835.000,00	5,26	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	1.238.343,12	-1.238.300,00	43,12	0,00	43,12	0,00
Toplam		0,00	25.026.780,38	0,00	25.026.780,38	24.904.903,05	121.877,33	0,00

Kalecik Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 25.026.780,38 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 24.904.903,05 TL Bütçe Gideri yapılmış, 121.877,33 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	2.325.944,78	1.709.230,74	0	1.709.230,74	73
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.209.597,51	1.571.555,79	55.000,00	1.516.555,79	125
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	5.880.074,59	2.452.817,18	0	2.452.817,18	42
05- Diğer Gelirler	8.961.383,12	12.711.671,89	15.000,00	12.696.671,89	141
06- Sermaye Gelirleri	6.649.780,38	9.760.390,52	29.618,00	9.730.772,52	146
08-Alacıklardan Tahsilat	0	0	0	0	
09- Red ve İadeler	0	-99.618,00	0	0	
Toplam	25.026.780,38	28.106.048,12	99.618,00	28.106.048,12	112

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 112 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%42) beklenenin çok altında, sermaye gelirleri arsa satışlarından dolayı (%146) ve diğer gelirler (%141) ise hurda karşılığı yıkım ihalesinden kaynaklı olarak beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç Ödeneği) (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen Tutar) (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	4.590.820,80	4.720.348,81	103
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	903.979,70	588.706,91	65
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.326.984,51	10.734.895,75	169
04- Faiz Gideri	98.568,89	552.029,28	560
05- Cari Transferler	373.075,27	161.959,61	43
06- Sermaye Giderleri	11.421.302,83	5.311.962,69	46
07- Sermaye Transferleri	73.705,26	2.835.000,00	3846
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	1.238.343,12	0,00	0,00
Toplam	25.026.780,38	24.904.903,05	99,5

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 99,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye transferleri giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar, hisselerinin tamamına sahip oldukları şirkete yapılan sermaye artırımını nedeni ile % 3846 oranında aşılmıştır. Faiz harcamalarına ilişkin gider kalemi beklenenin üstünde %560 gerçekleşirken, pandemi etkisi ile sermaye giderleri beklenenin altında %46 oranında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	1.586.308,35	1.268.628,08	1.709.230,74	-20	35
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	345.298,06	541.289,87	1.571.555,79	57	190
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	8.043.964,41	4.141.751,22	2.452.817,18	-48,5	-41
Diğer Gelirler	8.991.870,32	9.350.691,37	12.711.671,89	4	36
Sermaye Gelirleri	0,00	1.848.829,24	9.760.390,52	0	428
Toplam	18.967.441,14	17.151.189,78	28.205.666,12	-10	64
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	99.618,00	0	0
Net Toplam	18.967.441,14	17.151.189,78	28.106.048,12	-10	64

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 10.954.858,34 TL'lik (%64) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 1.688.934,04 TL (%41) azalış olmasına rağmen; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 1.030.265,92 TL (%190) ve sermaye gelirlerinde 7.911.561,28 TL (%428) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda taşınmaz satışları ve kira gelirlerinden kaynaklı olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	4.273.235,09	4.981.507,13	4.720.348,81	17	-5
SGK Devlet Prim Giderleri	400.422,03	599.419,73	588.706,91	50	-2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.127.371,98	6.105.701,76	10.734.895,34	-14	76
Faiz Giderleri	83.917,70	0,00	552.029,28	0	0
Cari Transferler	19.600,79	122.181,67	161.959,61	523	33
Sermaye Giderleri	10.234.333,65	4.334.014,97	5.311.962,43	-58	23
Sermaye Transferleri	46.152,10	1.514.697,19	2.835.000,00	3181	87
Toplam	22.185.033,34	17.657.522,45	24.904.903,05	-20	41

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 7.247.380,60 TL (%41) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında sermaye transferi giderlerinin 1.320.302,81 TL (%87), mal ve hizmet alım giderlerinin 4.629.193,58 TL (%76) arttığı görülmektedir. Bu kalemlerin artışı özellikle pandemi nedeni ile yapılan mal alımlarından ve ortak olunan şirkete yapılan sermaye artırımından kaynaklanmıştır. Diğer gider kalemlerinde olağanüstü değişimlerin olmadığı görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 18.731.223,62TL, Faaliyet Geliri 17.861.221,07TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 870.002,55 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kalecik Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Kalecik Gıda Ltd. Şti.	4.700.000,00	4.700.000,00	100
2	Kalbe Turizm Tic. A.Ş.	50.000,00	50.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Kalecik Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
 - b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
 - c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,

- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından yeterli ve etkili bir iç kontrol sisteminin kurulması gerekmektedir.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3'üncü mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "İç kontrol standartları" başlıklı 5'inci

maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile iç kontrolün; “kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme” bileşenleri temelinde, standartlar ve sağlanması gereken genel şartlar belirlenmiş ve bu alandaki çalışmaların hazırlanacak eylem planları ile izlenmesi öngörülmüştür.

Yapılan değerlendirmede;

- İç kontrol sisteminin etkin bir şekilde işletilmediği,
- İş tanımlarının yapıldığı ancak iş süreçlerinin hazırlanmadığı ve hassas görevlerin tanımlanmadığı,
- Kurumun amaç ve hedeflerine yönelik risklerin yıllık olarak sistemli bir şekilde belirlenmediği, bu risklerin gerçekleşme olasılıkları ve muhtemel etkilerinin analiz edilmesi ve risklere karşı eylem planı hazırlanması konularında çalışma yapılmadığı,
- İç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara göre harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yapılması gereken ön mali kontrolün etkin bir şekilde yapılmadığı,
- İhtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının yapılmadığı,
- Faaliyet raporunun internet sitesinden yayımlanmadığı ve iç kontrol güvence beyanının imzalanmamış olduğu tespit edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kalecik Belediyesi'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Ödenemeyen Teşvik Primlerinin Bütçe Üzerinde Olumsuz Etkisinin Olması

Kalecik Belediyesi ile ilgili sendika arasında imzalanan toplu iş sözleşmelerinde yer alan “kıdemli işçiliği teşvik primi” kaleminin, Belediyenin içinde bulunduğu mali zorluklar nedeni ile uzun yıllardır işçilere ödenemediği ve bu sebeple ilerleyen süreçte Belediye bütçesi üzerinde büyük bir yük oluşacağı tespit edilmiştir.

01.01.2015 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan ve Belediyenin kadrolu işçilerinin mali haklarının düzenlendiği toplu iş sözleşmelerinde, işçilere hizmet süreleri esas alınmak sureti ile her yıl 20 ila 40 günlük yevmiyeleri arasında değişen tutarda prim ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hüküm gereği Belediyede çalışan yirmi işçiye 2020 yılı için ödenmesi gereken tutar yaklaşık 130.000,00-TL’dir. 2015 yılından bu yana güncel yevmiyeler üzerinden hesaplanacak olursa söz konusu tutarın yaklaşık 780.000,00-TL olduğu görülecektir. Toplamda Belediyenin cari yıl bütçesinin %3’ünden fazlasına tekabül eden bu tutarın her geçen yıl arttığı, gelecek dönemlerde işçilerin yasal yollara başvurmaları ile birlikte ödenmek zorunda kalınacak bu tutarın bütçe giderleri bağlamında Belediye adına büyük riskler barındırdığı ortadadır.

Bunun yanı sıra söz konusu işçi ödemelerinin yapılamaması, sosyal denge sözleşmesi kapsamında tazminat alan memurların bu tazminatlarını da hukuki dayanaktan yoksun bırakabilecektir. Şöyle ki, sosyal denge sözleşmelerinin yasal dayanağı olan 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununun, ‘Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması’ başlıklı 32’nci maddesinde, ilgili mahalli idarenin ödeme süresi geçtiği halde

ödenmemiş ücret borcu bulunması halinde sözleşme yapılamayacağı ve sözleşmenin yapılmasından sonra bu durumun oluşması durumunda ise mevcut sözleşmenin kendiliğinden hükümsüz kalacağı belirtilmiştir. Bu anlamda bakıldığında, ücret mahiyetinde olduğu değerlendirilen ve ödeme süreleri geçtiği halde ödenmemiş bulunan kıdemli işçiliği teşvik primlerinin varlığı nedeni ile sosyal denge sözleşmesinin imzalanması dahi mevzuata aykırı görülmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu problemleri gidermek adına, yapılacak yeni toplu iş sözleşmelerinde, Belediyenin mali imkânları ölçüsünde gerçekleştirilebilecek taahhütler altına girilmesi yararlı olacaktır. Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda bahsi geçen risklerin oluşmaması için gerekli önlemlerin alınacağı belirtilmiş olup, bu durum ilerleyen denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Ruhsatsız Yapılara İlişkin Denetim Yapılmaması

Kalecik Belediyesinin yetkisi altındaki alanlarda birçok kaçak yapının bulunduğu, bu yapılarla ilgili etkin bir denetim mekanizmasının var olmadığı ve bunlarla ilgili olarak alınmış bulunan encümen kararlarının gereğinin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Kalecik Belediyesi sınırları içerisinde olmak üzere, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Parsel Sorgulama programı üzerinden örnek olan seçilen ve yerinde inceleme yapılan parsellerin yaklaşık %20'sinde ruhsatsız ve imara aykırı yapıların bulunduğu görülmüştür. Belediyenin söz konusu aykırılıkları yalnızca ihbar, şikâyet veya herhangi bir kamu kurumundan gelen bir yazı üzerine denetlediği, bunun dışında imar aykırılıklarını önlemek amacı ile başka mekanizmalar geliştirmedeği görülmüştür. Bu durum, faaliyet gelirlerinden “idari para cezaları” kaleminde, olması gereken tutarlardan daha az tutarda bir tahakkuk yapılmasına da neden olmuştur.

Bunun yanı sıra ihbar, şikâyet vs. üzerine denetlenen ve imara aykırılıkları tespit edilen yerlerle ilgili olarak encümen tarafından alınmış bulunan yıkım kararlarının yerine getirilmediği ve denetim anında imara aykırılık nedeni ile mühürlenmiş yapılarla ilgili daha sonraki zamanlarda kullanım olup olmadığı noktasında yani mührün bozulup bozulmadığı noktasında da bir kontrolün gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Sonuç olarak kaçak yapılarla ilgili olarak; çağın gereklerine uygun denetim mekanizmalarının geliştirilmesi ve bu yapılara ilişkin alınan encümen kararlarının

uygulanmasının sağlanması gerekmektedir. İdare bulgu doğrultusunda işlem tesis edileceğini belirtmiş olup bu durum ilerleyen denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Hukuki Temsilin Özel Avukat Aracılığı İle Yerine Getirilmesi

Kalecik Belediyesinin yargı makamları karşısındaki temsilinin, doğrudan temin yöntemi sonucu imzalanan avukatlık sözleşmesi marifeti ile özel bir avukat tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesine göre; belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, münhasıran belediye başkanına verilmiş bir yetki olup, özel sözleşme ile bu yetkinin bir avukata bırakılabileceğine yönelik herhangi bir mevzuat hükmü bulunmamaktadır. Yine Belediyeyi dava yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek yetkisi de belediye başkanına aittir. Burada vekil tayin edilebilecek kişiden anlaşılması gereken, belediye bünyesinde bir kadro karşılığı çalışan ve vekâlet etme ehliyeti bulunan avukatlardır. Nitekim Kanun koyucunun aksi yönde bir iradesi olsa idi, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 18'inci maddesinin (h) bendinde Büyükşehir Belediye Başkanı'na açıkça verilen "özel avukatlara belediyeyi temsil ettirmek" yetkisinin diğer belediye başkanlarına da açıkça verilmesi beklenirdi.

Ayrıca mezkûr Kanun'un "Norm Kadro ve Personel İstihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinde; belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak avukatların yıllık sözleşme ile tam zamanlı olarak çalıştırılabileceği, avukat kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan belediyelerde ise, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde sözleşme ile kısmi zamanlı olarak personel çalıştırılabileceği hüküm altına alınmıştır. Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; norm kadro cetvelinde avukat kadrosu da bulunan Kalecik Belediyesinde, tam zamanlı ya da kısmi zamanlı avukat istihdam edilebilmesi mümkündür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin bir arada değerlendirilmesi neticesinde, Kalecik Belediyesinin, mevzuata uygun olarak ihtiyaçları doğrultusunda sözleşmeli avukat istihdam etmesi ve özel sözleşmeler yolu ile dışardan avukatlık hizmeti almaması gerekmektedir. İdare tarafından gönderilen cevapta, 2021 yılında bulgumuzda belirtildiği şekilde işlem tesis etmek üzere çalışmalara başlandığı açıklanmış olup, söz konusu durum devam eden denetimlerde incelenecektir.

BULGU 4: Taşınmaz Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Eksiklik Bulunması

Belediye mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin olarak hazırlanmış olması gereken form ve cetvellerin henüz düzenlenmediği ve bazı taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 'Kayıt şekli' başlıklı 7'nci maddesinde; Kamu idarelerinin, mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan taşınmazları, bu malların niteliği ve tapu kayıtları gibi kıstaslara göre Yönetmelik ekinde yer alan formlara kaydedeceği ve mali hizmetler birimince bu formların konsolide edilerek yine Yönetmelik ekinde bulunan taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hüküm, taşınmazların kaydına ilişkin olarak ilk ve en temel adım olarak nitelendirilebilir.

Bunun yanı sıra Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin anlatıldığı 187'nci maddesinde, *"Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanlar tahakkuk birimince bildirildikçe, muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınır."* denilmektedir. Bu hükümden de anlaşılacağı üzere, yukarıda yer verilen form ve cetvellerin oluşturulmasından sonra sonuçlanacak olan envanter çalışmaları neticesinde muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınması sağlanmalıdır. Belediye taşınmazları üzerinde yapılan incelemede, mülkiyeti Belediyeye ait olup muhasebe sisteminde kaydı olmayan birçok taşınmaz tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Kalecik Belediyesi tarafından mezkûr Yönetmelik ekinde yer alan söz konusu form ve cetvellerin düzenlenmesi, Belediyenin taşınmaz envanterinin sağlıklı bir şekilde ortaya çıkarılması ve muhasebe sisteminde yer almayan taşınmazların bu sisteme kaydının sağlanması gerekmektedir. 2021 yılında, bulgumuz doğrultusunda işlem tesis edilmek üzere, çalışmalara başlanmış olup bu durum takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınmaz Kiralamalarının İhale Yapılmaksızın Gerçekleştirilmesi

Kalecik Belediyesinin kiraya verilen taşınmazlarının yaklaşık yüzde 50'sinin ihale yapılmaksızın gerçek veya tüzel kişilere sözleşme karşılığı kullandırıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde, mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla taşınmazlarını kiraya vermek, belediyenin yetkileri arasında sayılmıştır. Bu kiraya verme işleminin süresi 3 yıldan fazla ise belediye meclisi kararı, 3 yıldan az ise belediye encümeni kararı ile sürecin başlatılacağı da yine mezkûr Kanun'da ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen yetki hükümlerinden ayrı olarak söz konusu kiraya verme işleminin nasıl gerçekleştirileceği 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda belirtilmiştir. 2886 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde belediyelerin kira işlerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği hüküm altına alındıktan sonra takip eden maddelerinde ihalelere ilişkin uygun bedelin nasıl belirleneceği, ilana nasıl çıkılacağı ve ihalelerin nasıl gerçekleştirileceği açıkça belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kalecik Belediyesinin işyeri, depo vs. nitelikteki taşınmazlarından ihale yapılmaksızın kiraya verilenlerin yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında ihale edilerek kiraya verilmesi gerekmektedir. Belediyenin, 2021 yılından itibaren kiraya verme işlemlerinde mevzuata uygun hareket edildiğine ve geçmiş dönemlere ilişkin tespit çalışması yapılarak hatalı işlemlerin düzeltileceğine yönelik açıklamaları, takip eden dönemlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediye Gelirlerinin Eksik ve Hatalı Tahakkuk Ettirilmesi

Kalecik Belediyesi gelir hesaplarının incelenmesi neticesinde; bazı işyerlerine ilişkin çevre temizlik vergisi tahakkukunun yapılmadığı, Belediyenin mülkiyetinde olup da fuzuli şağil tarafından kullanılan bazı taşınmazlara ilişkin ecrimisil uygulamasına gidilmediği ve üzerinde mesken bulunduğu halde arsa olarak emlak vergisi tahakkuk ettirilen yerlerin bulunduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 'Çevre temizlik vergisi' başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde, belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut ve iş yeri şeklinde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, konutlara ait ÇTV'nin su tüketim miktarı esas alınarak su faturaları yolu ile büyükşehirlerde ilgili idare tarafından tahsil edileceği, işyerlerine ait ÇTV'nin ise yıllık olarak tahakkuk edeceği ve ilgili belediye tarafından tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır. Yapılan incelemede belediye tarafından ruhsatlandırılan bazı işyerlerine ilişkin ÇTV tahakkukunun yapılmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre binalar, arsalar ve araziler emlak vergisine tabidir. Bu verginin matrahı ve oranı taşınmazın bina, arsa veya arazi olmasına göre değişmektedir. Bu nedenle taşınmazın niteliğinde meydana gelen değişikliklerin takibi son derece önemlidir. Yapılan incelemede, belediye tarafından arsa veya arazi olarak emlak vergisi tahakkuk ve tahsilatı yapılan bazı taşınmazlar üzerinde mesken vb. binaların bulunduğu görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 'Ecrimisil ve Tahliye' başlıklı 75'inci maddesinde; kamu taşınmazlarının gerçek veya tüzelkişilerce işgal edilmesi halinde, bu işgali gerçekleştirenlerden tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere mevzuata uygun olarak tespit ve takdir edilecek ecrimisil isteneceği ve bu talebin yapılabilmesi için, kamunun işgalden dolayı herhangi bir zarara uğramış olmasının gerekmediği ve fuzuli şağilin kusurunun aranmayacağı hüküm altına alınmıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde, yukarıda bahsi geçen 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağını amirdir. Kalecik Belediyesi taşınmazları üzerinde yapılan incelemede, Belediyenin işgale uğramış birçok taşınmazının bulunduğu ancak bu taşınmazların fuzuli şağillerine yönelik olarak ecrimisil tahakkukunun yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin öz gelirlerinden olan ÇTV, emlak vergisi ve ecrimisil gelirlerinde kayba uğradığı açıktır. Bu gelirlere yönelik tahakkuk işlemlerinin eksiksiz ve mevzuata uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda bahsi geçen gelir kalemleri ile ilgili olarak gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bu durum ilerleyen denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Gelir Tahakkuk Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Kalecik Belediyesi gelir tahakkuk kayıtlarının, gelirlerin tahsilatı gerçekleşikten sonra tahsilat tutarı esas alınarak yapıldığı ve Belediyede 120-Gelirlerden alacaklar hesabının hatalı kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 120-Gelirlerden alacaklar hesabının niteliği ve işleyişinin anlatıldığı 86 ve 88'nci maddelerinde, genel olarak bu hesabın mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile bunlardan yapılan tahsilatların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alındıktan sonra tahakkuk işlemi neticesinde 120

nolu hesabın borç ve karşılığında 600-Gelirler hesabının alacak çalıştırılacağı, tahsilat aşamasında ise 120 nolu hesabın alacak çalıştırılacağı açıkça belirtilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere 120-Gelirlerden alacaklar hesabına, gelir tahakkuku sırasında öncelikle borç kaydı ile giriş yapılması ve daha sonra ilgili gelirin tahsilatı ile birlikte bu hesaba alacak kaydı yapılarak çıkışın sağlanması gerekmektedir.

Kalecik Belediyesi muhasebe kayıtları üzerinde yapılan inceleme neticesinde, aktif karakterli 120-Gelirlerden alacaklar hesabının, üçer aylık periyotlar boyunca tahakkuk kaydı yapılmaksızın öncelikle tahsilat aşamasında alacak çalıştırıldığı ve KBS veri aktarım zamanı geldiğinde ise tahsilat kadar tahakkuk kaydı yapılarak muhasebe denkliliğinin sağlandığı tespit edilmiştir. Buradan hareketle, 120-Gelirlerden alacaklar hesabının yıl içinde ya ters bakiye verdiği ya da sıfır olarak gözüktüğü tespit edilmiştir. Bu işlemlerin neticesinde, yılsonunda, 2020 yılında tahakkuk eden her gelirin yine aynı yıl içinde tahsil edildiği gibi hatalı bir sonuç ortaya çıkmıştır. Oysa durum yukarıda da anlatıldığı gibi tahakkuk işleminin gereği gibi yapılmayıp, tahsil edilen her gelirin tahakkuk kaydının sonradan aynı tutar üzerinden yapılmasından kaynaklanmıştır.

Sonuç olarak, ilgili servislerce günlük olarak muhasebe birimine bildirilmesi gereken gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişleri ile 120 nolu hesaba borç ve 600-Gelirler hesabına alacak kaydı yapılarak tahakkuk işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve bu tutarlardan tahsil edilenlerin 120 nolu hesaptan çıkışının yapılması gerekmektedir. Söz konusu işlemin yapılmaması neticesinde, yılsonu bilançosunda alacaklar hesabı ve faaliyet sonuçları tablosunda gelirler hesabı eksik yer almaktadır. Bu sorunun giderilmesi bağlamında 2021 yılında idare tarafından bir çalışma başlatılmış olup, bunun etkileri gelecek denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Bedellerin Gelir Tarifesinde Belirlenmesi

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan durumlarda yapı sahiplerinden alınması gereken birim otopark bedellerinin, yetkisi olmamasına rağmen belediye meclis kararı ile gelir tarifesinde 370,00-TL olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik hükümlerine göre;

Birim otopark bedeli: $(A + B) \times 20 \text{ m}^2 \times Y$ formülü ile hesaplanır.

A: Birim otopark bedeli arsa payını ifade eder ve otopark arsalarının emlak vergisi değerinin, planda belirlenen katlar alanı hesabına konu alana bölünmesi ile tespit edilir. Kalecik Belediyesi imar planında bölge ve genel otopark alanı olarak ayrılmış yerler bulunmadığından, birim otopark bedeli arsa payının hesabı mümkün olmamıştır.

B: Birim otopark bedeli yapı payını ifade eder. Yapı ruhsatının düzenlendiği yıl için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğde yer alan otoparka ait birim fiyatlara karşılık gelen bedeldir. 10.03.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğde ‘katlı garaj’ birim yapı bedeli 1.100,00-TL olarak belirlenmiştir.

20 m²: Binek otolar dikkate alınarak belirlenen manevra alanı dâhil en az birim park alanını ifade eder.

Y: Belediye Meclis Kararı ile belirlenen yerleşme bölgelerinde ayrılan gruplara göre uygulanacak oranı (%100-%60 arası oranı) ifade eder. Kalecik Belediyesinde bu çerçevede bir karar alınmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, Kalecik Belediyesince öncelikle imar planlarında bölge ve genel otopark alanlarının belirlenmesi gerektiği açıktır. Ayrıca meclis tarafından tespit edilen 370,00-TL’nin yasal dayanağının olmadığı, çok düşük bir tutar olarak belirlendiği ve yapı sahiplerini otopark yeri ayırmak yerine söz konusu tutarı ödeme yoluna sevk edebileceği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak, otopark bedellerinin, mevzuatta öngörülen şekilde hesaplanması gerekmektedir. İdare tarafından, 2021 yılı gelir tarifesinde otopark bedeline ilişkin bir belirlemenin yapılmadığı ve yönetmelik hükümlerine uygun işlem tesis edileceği açıklanmış olup bu durum ilerleyen denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>